

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

92

Szerző:

Cím: Elégtétel Lukachich altábor-
nagynak

Hely

Lukachich Géza

Idő

"1919"

Személy

Forrás:

Bp. Hirlap

Bp.

(Hely)

1919. XI. 20.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23.

— (Elégtétel Lukachich altábornagynak.)

Ismeretes az a hajszja, melyet a múlt év végén és ennek az évnek az elején több oldalról Lukachich Géza báró volt budapesti honvédkerületi parancsnok ellen állítóan ártatlan emberek kivégzése miatt indítottak és tudvalevő az is, hogy egyes lapok, a melyek ennek a hajszának szolgálatában állottak, egyes eseteket, illetve egyes ügyekből kikapott részeket le is közölték. Lukachich Géza bárónak szóbanforgó szerepe, mint a *Magyar Távirati Iroda* jelenti, a rendelkezésre álló adatok alapján megvizsgálva, a következőket állapították meg:

Az államrendőrség főkapitánya 1918 elején jelentette, hogy a Budapesten bujkáló katonaszökevények száma megközelíti a *negyvenezeret*. Minthogy a szökevények a főváros személyi és vagyonbiztosságát a legnagyobb mértékben veszedelemzették, a főkapitány megfelelő rendszabályokat és óvintézkedéseket kért. A közbiztosság fentartása és a hadiérdek nézőpontjából 1918. március 20-án a katonaszökések esetére elrendelték a rögtönítélő eljárást. 1918. március 20-tól 1918. október végéig a nagyszámban előfordult szökések ellenére mindössze hetven-nyolcvan esetben indították meg a rögtönítélő eljárást és a honvéd rögtönítélő bíróság ítélete alapján tizennégy honvédet végeztek ki. E tizennégy eset közül csupán kilenc esetben járult hozzá Lukachich báró akkori budapesti honvédkerületi parancsnok halálos ítélethez, öt esetben nem ő, hanem a honvédkerületi parancsnok helyettese rendelte el az ítélet végrehajtását.

A kilenc kivégzett honvéd közül előzően *Harcsovics* Ferenc hat esetben, *Kióczki* József hat esetben, *Pellérd* Sándor öt esetben, *Hollenár* Lajos öt esetben, *Gömbe* József négy esetben, *Gábornyik* János egy esetben, *Unkoffer* Ferenc két esetben, *Krizsán* Péter hét esetben hagyta el önkényesen csapaltestét, azaz szökött meg. Azonfelül lopás miatt *Kióczki* Ferenc négyizben, *Hollenár* Lajos ugyancsak négyizben, *Gömbe* József kétizben, *Gábornyik* János egyizben büntetve volt. *Kióczki* József, *Hollenár* Lajos és *Gábornyik* János szökésük alatt is követtek el lopásokat. Mindegyik esetben az arra törvény szerint illetékes, a honvédkerületi parancsnoktól teljesen füg-

getlen bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után hozta meg ítéletét. Az ítéletről az ítélelhozatal után a bíróság elnöke és a tárgyalást vezető referátt a honvédkerületi parancsnoknak, a ki az előterjesztés alapján az ügynek részletes áttanulmányozása után döntött abban a kérdésben, hogy kegyelemadása megokolt-e vagy sem. Minthogy tehát többször megszökött és részben egyéb büntetendő cselekménnyel is terhelt egyének felett az erre illetékes bíróság a bizonyítás lefolytatása után állapította meg ugy az ellávozás tényét, mint azt, hogy ennek célja az volt, hogy a vádlott magát a szolgálati kötelezettség alól mindenkorra kivonja és azért állapította meg a bíróság a szökés büntetést és a törvénynek megfelelően a halálbüntetést: — nem lehet szó arról, hogy Lukachich Géza báró ártatlan emberek kivégzését rendelte volna el, ő egyszerűen teljesítette a törvény szerint reá háruló köteleességét és intézkedései a törvénynek megfeleltek. Arany és ezüst vitézségi éremmel kitüntetett, vagy az ellenség előtt sebesült katonákat nem is engedett rögtönítélő bíróság elé állítani.

Ez a való tényállás. Ennek ellenére indult meg annakidején Lukachich Géza báró ellen az a megokolatlan hajszja, a mely őt „hóhérnak“, „vérszopónak“ és „gyilkosnak“ bélyegezte. Negyvenezer katonaszökevény, kikből mindössze 70—80 ellen rendeltetett el a rögtönbíráskodási eljárás, ezekből is összesen kilenc esetben nem tartotta megokoltnak a kegyelem gyakorlását. Késégtelen tehát, hogy ezeknek a meggondolatlan támadásoknak indító okait nem a kilenc halálos ítélet megerősítésében kell keresnünk.

Budapesti főváros házinyomdája 1919.